

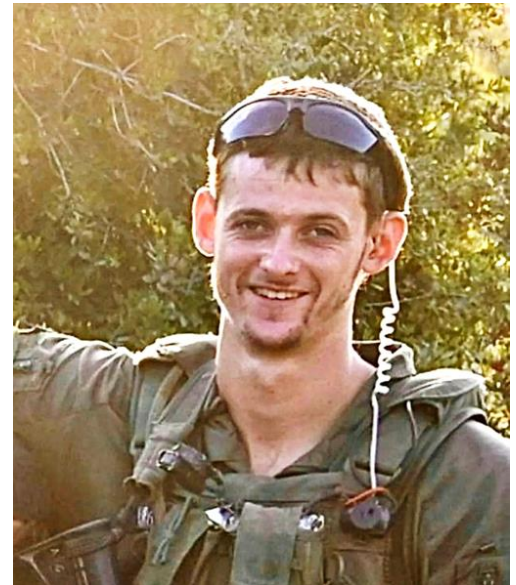
עלון מספר 128 – נובמבר 2024

1. מפגש סוכות ביער בן שמן
2. יוסי הרשקוביץ הי"ד – שנה לנפילתו – פעילות בבית ספרו
3. מפגש יוצאי חוסט בשנות ה-70
4. פרס הנשיא לפרופ' מוטי גולני (חוסט)
5. מן העיתונות: יוני שפירא, נכדו של אביגדור המאירי
6. ישראלים ילידי קרפטורוס: ארגוב לוי (קופולביץ' לודוויג) (פודובץ)
7. משלנו: פרנס דובי (סולוטבינו)

בצער רב אנו מודיעים על נפילתו בקרב של אביב גלבע, הנכד של עדינה ומנחם גלבע, הנין של שרה (שתיבדל לחיים ארוכים, ילידת 1926), מסוקה ברונקה, ומשה ז"ל, יליד חוסט [נפטר בגיל 102 בשנה שעברה], המתגוררים בצפריה. אביב היה בנם של נחמה ומעוז, בנם של עדינה ומנחם.

אנו שולחים את תנחומינו למשפחה האבלה. יהא זיכרו ברוך!

סמ"ר אביב גלבע, מנוה צוף, לוחם ביחידה הרב מימדית (888), נפל בקרב בצפון רצועת עזה, בן 21 בנופל. נפל לאחר שמבנה שקרס בעקבות מטען, שמחבלים פוצצו עליו. נפל בכ"ז בתשרי התשפ"ה (29 באוקטובר 2024) בן מעוז ונחמה, אח ל-5 אחים ואחיות: ברק (25), שחר (23), טל (תאומה 21), שיר (18) ושקד (14). הלווייתו התקיימה בבית עלמין הצבאי בהר הרצל.

אביו מעוז ספד לו: "תמיד ידעת לעמוד על שלך וללכת עד הסוף עם האמת שלך. הלכת עם הביטחון שלך בצדקת הדרך, כפי שהשתדלנו לחנך אותך".

אמו נחמה ספדה לו: "היית איש של אמת ושל צדק, של טוב לב ושל חסד. אביב אהוב שלנו, תמיד תהיה כאן איתנו, הרוח שלך תלווה אותנו בכל צעד. מכאן אנחנו שולחים חיבוק לכל החברים הגיבורים שלך מהצוות, הייתם לאביב חברים יקרים ואהובים. אנחנו מתפללים שהמוות שלך לא יהיה לשווא, אנחנו גאים בך מאוד בן אהוב שלנו. תודה על כל השנים שבהם זיכית אותנו להיות ההורים שלך".

בהספד קורע לב נפרדה ממנו טל, אחות התאומה: "הרגע היית בבית בסוכות, סוף סוף חזרת הביתה אחרי הרבה זמן", אמרה בדמעות. "תמיד היית הראשון ולא פחדת להסתכן. את הכל עשית בצניעות, לא אהבת לספר על ההישגים שלך. תמיד היית מיוחד, אחר, נשמה גבוהה. היית פשוט אהוב על כולם. תודה על כל השנים שזכינו בך, ושאינו זכיתי בך בתור אחי התאום. תישאר בליבנו לעד, אנחנו גאים בך".

ראש המועצה האזורית בנימין, ישראל גנץ, כתב לאחר היוודע דבר נפילתו כי "אביב בן למשפחה שורשית וערכית, משפחת גלבע שפונתה מהיישוב 'עמונה' וקבעה מחדש את ביתה בנווה צוף".

הרב אליהו מאל, ראש ישיבת ההסדר יפו שבה למד גלבע, אמר כי הוא היה "בחור של נתינה אינסופית" אשר "בלט באישיותו הייחודית - שקט, מלא ענווה, אבל עם עשייה נרחבת ומחויבות עמוקה". לדבריו, גלבע אהב מאוד ללמוד ולצד זאת היה "איש המעשה, כזה שלא מחכה שמישהו אחר יעשה במקומו. בשלב מסוים הרגיש שהקריאה לשרת את עם ישראל מחייבת אותו, שהלב שלו לא מניח לו. הוא החליט ללכת לשירות צבאי מלא". "אביב היה מהאנשים שפועלים בלי לומר הרבה - מים שקטים שחודרים עמוק".

1. מפגש סוכות ביער בן שמן

לנוכח המצב הביטחוני, ולאור בקשות של חברים רבים, ביטלנו, בלב כבוד, את מפגש סוכות ביער בן שמן. אין שם כל אמצעי מיגון ולכן לא יכולנו לקחת אחריות במקרה של, חלילה, אזהקות. אנו מאמינים שתקבלו החלטה זאת בהבנה מלאה. נקווה לימים טובים יותר.

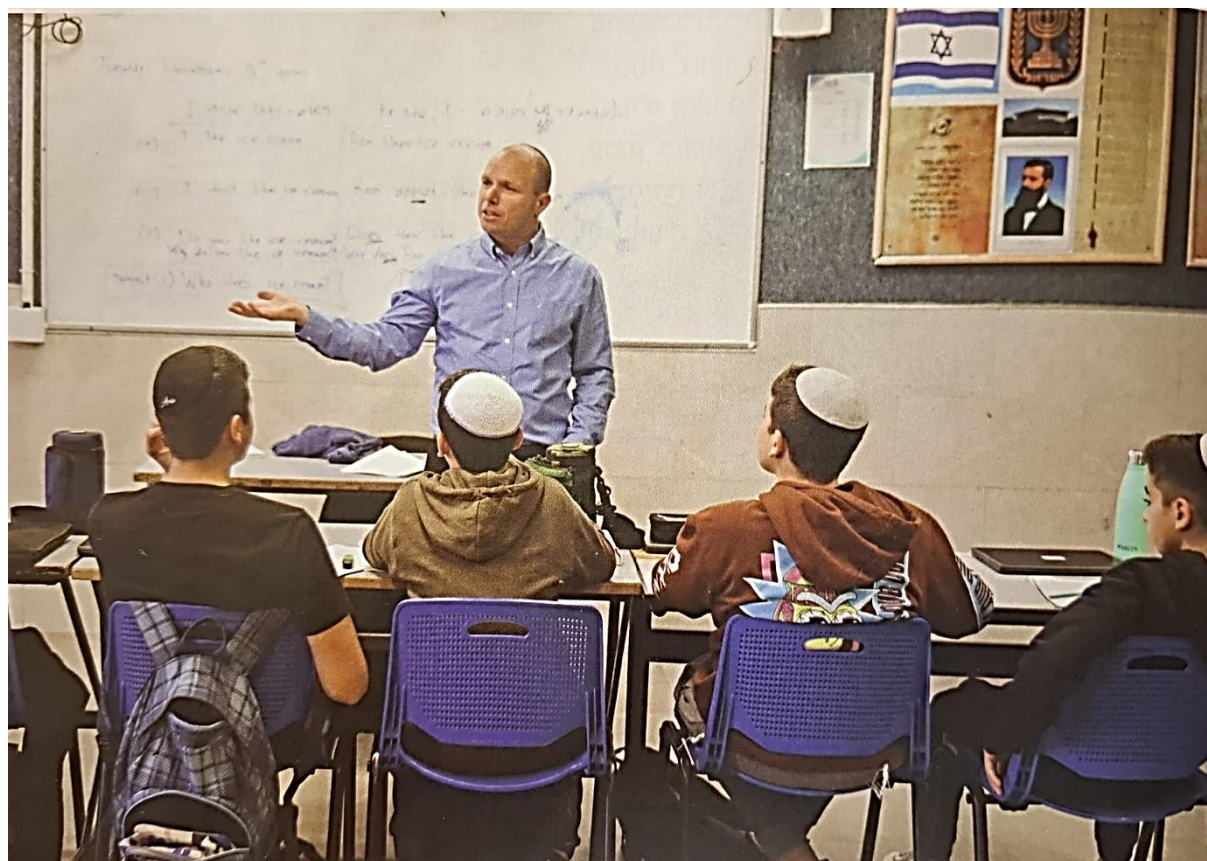
2. יוסי הרשקוביץ הי"ד – שנה לנפילתו – פעילות בבית ספרו

ביום שישי, כ"ו בחשוון תשפ"ד, 10.11.2023 נפל יוסי הרשקוביץ, בנם של נחמה ויעקב, ששורשיו מגאניץ, מנרסניצה ומקניגספלד [כיום Ust-Chorna] כולן במחוז טייץ'. בעבר היה שליח בבית הספר היהודי SAR בניו יורק [ס.ער. (Salanter Akiva Riverdale)], בית ספר פרטי יהודי-דתי, הממוקם בשכונת ריברדייל ברובע הברונקס שבניו יורק.

בחוברת "קשר עין" של ארגון המורים ממאי-יוני 2024 מופיעה כתבה מאת בתיה פרנקלין ריינר, סגנית מנהלת חטיבת הביניים באורט פלך בנים בירושלים, שיוסי היה מנהל בית ספר שש שנתי זה. כותרת המאמר: "איך מתנהל בית ספר שהמנהל האהוב שלו נפל בקרב?"

אביא תמצית מהכתבה, באישורו של האבא, יעקב: "...כאשר פורצת מלמת 'חרבות ברזל' רבים מצוות בית הספר שלנו מוקפצים ומתייצבים למילואים. מתוך צוות בית הספר מגוייסים 23 מורים, ביניהם יוסי, מנהל בית הספר... וגם 9 מחנכי כיתות. בני הזוג של 15 מורות יצאו אף הם למילואים. כארבעים אחוזים מצוות בית הספר יצאו להילחם למען עם ישראל... המורים שלנו, שבשטחי הלחימה, שלחו אלינו דרישות שלום וסרטונים מחזקים, וביניהם הסרטון של יוסי, שבו ביקש מאיתנו לשמור על אחדות ו'לא להגיד לשון הרע על עם ישראל'!...במוצאי שבת, עם הגעת הבשורה הקשה והבלתי נתפסת על נפילת יוסי הי"ד, מורי ביה"ס התכנסו בביה"ס; ישבנו במעגל, התפללנו, העלינו זיכרונות, שרנו יחד. מתוך המעגל הכואב הזה צברנו כוחות של 'ביחד' כדי לקבל למחרת את תלמידינו. ביום ראשון הם באו, לבושים בחולצות לבנות ועם דגלי ישראל, שקטים ועצובים. כל כיתה התכנסה ודיברה במשך זמן רב על הכאב ועל הזיכרונות. מסע הלוויה באותו יום עבר דרך בית הספר; אלפים ליוו את יוסי במקום שהוא עיצב והוביל, ועוד אלפים נפרדו ממנו בהלוויה קורעת לב בהר הרצל. בימים הבאים המשכנו בתהליך של אבל – לצד יוזמות מרגשות ורבות עוצמה, רבות מהן מצד התלמידים עצמם – לימוד תורה, עשיית חסד, מסע באתרי מורשת לזיכרו, איסוף בקבוקים למיחזור כדי לממן כתיבת ספר תורה, הכנת צמידים וסווטשירטים, הנושאים את צוואתו של יוסי על עשיית טוב בעולם. ...ביום שלאחר הקימה מהשבעה על יוסי קלטנו בבית הספר 70 תלמידי בית ספר יסודי משדרות. המעבר בין זרי הפרחים בהר הרצל לשער הבלונים, עימו קיבלנו את פניהם, היה חלק מתהליך ההחלמה שלנו כקהילה. לאורך 4 חודשים זכינו לחלוק את ביה"ס שלנו עם תלמידי שדרות, ובשורה של פעילויות משותפות זכינו לראות ברכה בשילוב המרגש בין תלמידי התיכון לתלמידי היסודי. דברים על יוסי: "...בתפקידו כמחנך וכמנהל האמין יוסי ביחס לפרט, בתשומת לב לכל אחד, וברצון לגדל ולהצמיח אנשים והוא פעל כך הן מול התלמידים, הן מול הצוות, אותו הוא פיתח מתוך שאיפה למצוינות. ...בתוך הצוות רצה יוסי שכולם ירגישו שייכים ויקבלו על עצמם תפקידים. הוא האמין שמתוך הגישה הזו יצמחו שיתופי פעולה רבים ואנשי הצוות יתחברו אחד לשני ויחוו שביה"ס הוא בית בשבילם. הוא דחף

אנשים לחלום חלומות חינוכיים, לפתח תוכניות ורעיונות ואיפשר לכל אחד להגשים את התפיסה החינוכית שלו. בשיעורים עם התלמידים ובשיחות המנהל הירבה יוסי לדבר על הצורך לראות את האחר, להרבות טוב ולחפש את הנקודה הטובה במי שמולך. הוא הטמיע את אפליקציית 'נקודה טובה', שמאפשרת למורים לראות את ההצלחות הקטנות של כל תלמיד ולחזק אותו על כך על ידי שיתוף ההורים בהצלחה. אנחנו זוכרים את יוסי באהבה ובגעגוע, ונמשיך בכל הכוח בדרך האהבה והניגון, אותה התווה לנו."

*** בפיגוע בבסיס בבנימינה נפצע קשה אמיר הרשקוביץ, בן דוד של יוסי ה"ד. הודות לחוסם עורקים בשטח וניתוח בבית חולים - ניצלו חייו!**

אמיר הרשקוביץ עם אביו, איצו, אח של יעקב. הם מתגוררים בנזב ברמת הגולן

3. מפגש יוצאי חוסט בשנות ה-70

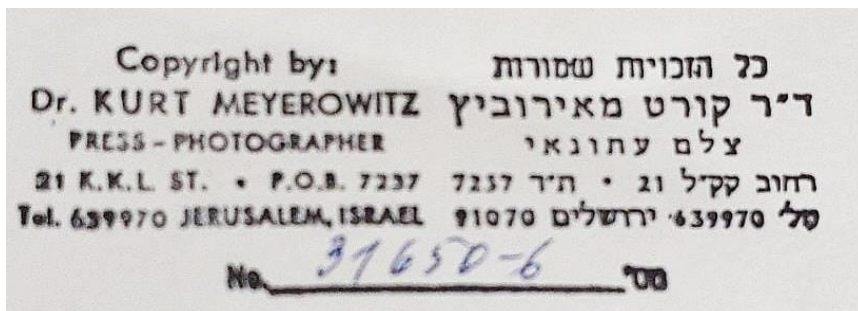
לפני מספר ימים שלח אליי חברנו, דר' רוברט וסל, המתגורר בירושלים את התמונה הרצופה [כתבה עליו תתפרסם בקרוב]. אימו של רוברט, אגנס (אגי), הייתה ילידת 1925 מאוז'גורוד; אביו, ויקטור (וולי), היה יליד 1915 מחוסט. שם המשפחה המקורי של המשפחה היה ויזל. הוריו הגיעו לאוסטרליה וחיו מחצית השנה בארץ ובמלבורן, שם נולד רוברט. בשנת 1972 עלה רוברט ארצה.

מפגש יוצאי חוסט בשנות ה-70

לא ברור היכן נעשה המפגש. מאחורי התמונה מופיעים פרטי הצלם, מירושלים, אך יותר סביר שהמפגש נערך במרכז הארץ.

האם ידוע למי מכם היכן התקיים המפגש? ויותר חשוב מכך – האם אתם מזהים את בני המשפחה שלכם בצילום? נסו להגדיל את התמונה ובדקו.

למי מכם המזהה את בני משפחתו – נשמח לקבל עדכון אל רוברט וסל 052-2531816

או אל רותי פיקסלר 050-5643299

4. פרס הנשיא לפרופ' מוטי גולני (חוסט)

הודעה שפורסמה ב-19.9.2024 והובאה לידיעתי על ידי בת דודתו של מוטי, חיה נתיב: "משרד ראש הממשלה, המועצה הציבורית להנצחת זכרם ופועלם של נשיאי ישראל וראשי ממשלותיה שבמשרד ראש הממשלה הכריזה היום (ה') על הזוכים בפרס נשיא המדינה וראש הממשלה לשנים תשפ"ג – תשפ"ד, לחוקרים, יוצרים ותלמידים שמנציחים את זכרם של נשיאי המדינה וראשי הממשלה שהלכו לעולמם. טקס הענקת הפרס התקיים במעמד נשיא המדינה יצחק הרצוג, במסגרת טקס האזכרה הממלכתי המשותף לנשיאי ישראל וראשי ממשלותיה שהלכו לעולמם, בבית הנשיא בירושלים.

ועדת פרס נשיא המדינה וראש הממשלה - בראשות ד"ר אברהם חיים, וחברי הועדה ד"ר אורית רישפי, ד"ר אסף טרקטינסקי, גב' נירה פרידמן, מר אופיר ממון, מר איתן דוניץ – בחרה את הזוכרים בקטגוריות השונות, לאחר בחינת כלל העבודות שהוגשו.

...לשנת תשפ"ד הוענק פרס להנצחת נשיא המדינה הראשון, חיים ויצמן ז"ל: * לפרופ' מוטי גולני ופרופ' יהודה ריינהרץ על ספרם "האב המייסד, ביוגרפיה על חיים ויצמן 1922-1952" אשר מציג את מורשתו, דרכו ואישיותו של הנשיא ויצמן במהלך 30 שנות עשייה שהובילו להקמת המדינה."

מידע עליו מאוניברסיטת תל אביב, החוג להיסטוריה: "פרופ' מוטי גולני הוא היסטוריון וראש המכון לחקר הציונות וישראל ע"ש וייצמן באוניברסיטת תל אביב. עיקר עניינו המחקרי בשאלות של מוסר, זיכרון, פוליטיקה ומלחמה בהיסטוריה של היישוב ושל מדינת ישראל. הוא עוסק גם בתקופת המנדט בפרספקטיבה של הקשר הציוני-בריטי, ואף עומד בראש הפורום הישראלי של חוקרי המנדט."

בעלון 120 מאפריל 2024 כתבתי על אביו של מוטי, יליד חוסט: דב גלנץ גולני היה יליד 1927, חבר "דרור הבונים" ...דב סייע בקליטת פליטים, שהגיעו מפולין ומקרפטורוס לבודפשט. אחרי כניסת הגרמנים להונגריה ב-19.3.1944, אימץ לעצמו תעודות אריות מזויפות ועסק בפעילות מחתרתית מגוונת: בניית בונקרים, ארגון בריחה דרך הגבול לרומניה - ה'טיוול', השגת תעודות מזויפות לנזקקים וקשר בין החברים במחתרת ופעולות אחרות. בסוף יוני 1944 יצא מהונגריה ברכבת של ה"וועדה לעזרה והצלה" [רכבת קסטנר]; דרך ברגן בלזן, הגיע לשווייץ. משם עלה ארצה באונייה "ויל ד'אורן", שהגיעה ארצה ב-2.9.1945.

משמאל: פרופ' מוטי גולני הנשיא יצחק הרצוג ופרופ' יהודה ריינהרץ.

5. מן העיתונות: יוני שפירא, נכדו של אביגדור המאירי

ב"ידיעות אחרונות" פורסמה ב- 30.9.2024 כתבה מאת גלעד כהן, שעסקה בשירו של אביגדור המאירי, שהיה יליד Stare Davydkovo [מחוז מונקף]. כותרתה הייתה: "איחוד ירושלים, גרסת השיר - למעלה מ-40 שנה מאז שפורסם לראשונה השיר 'מעל פסגת הר הצופים', נכדו של מחבר השיר מבקש מהזמר יהורם גאון, שמזוהה עם השיר, לבצע גם את שני הבתים שהושמטו: 'כולי תפילה שהאחדות תשרה ביננו לקראת השנה החדשה'"

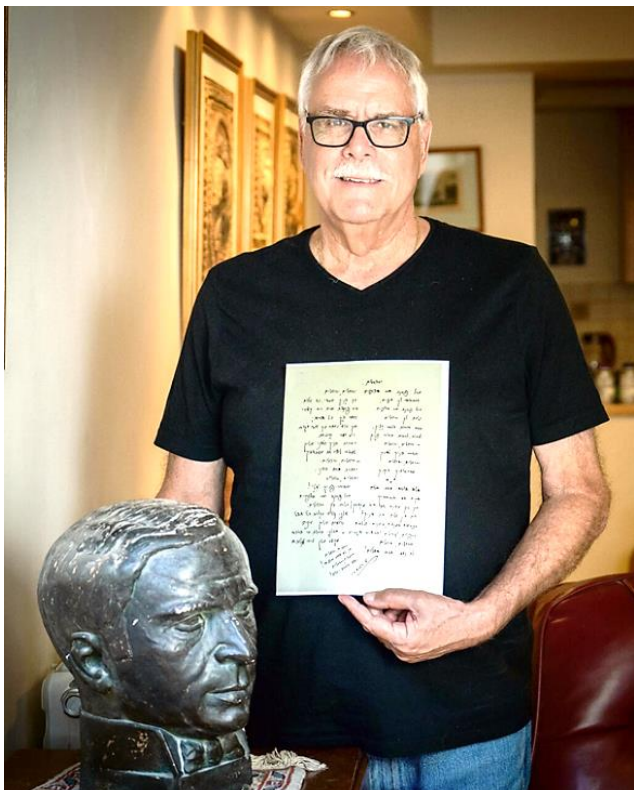
כשמתבוננים במילים של השיר האייקוני "מעל פסגת הר הצופים", שכתב המשורר אביגדור המאירי, נדמה כי המציאות לגבי אחדות בעם ישראל לא השתנתה כבר כמעט 100 שנה.

... השיר "ירושלים" או בשמו המוכר יותר "מעל פסגת הר הצופים" פורסם לראשונה בשנת 1928. השיר, כזכור, נכתב בתגובה לסכסוך הכותל המערבי בקיץ 1928, אחד האירועים שהובילו למאורעות תרפ"ט. שני בתים לא נכנסו לשיר המפורסם, שמוכר בביצועו של הזמר יהורם גאון. השבוע, יוני שפירא, נכדו של המאירי החליט לפנות לזמר בבקשה לבצע גם את הבתים שהושמטו. 'כשהתבוננתי מנקודת מבט אקטואלית בכתב היד של סבי לשיר 'מעל פסגת הר הצופים' הרגשתי שזו העת לבקש להשלים את השיר שכולם מכירים עם המילים הלא מוכרות מהלחן המוכר שמבקשות את האחדות שלנו דווקא בעת הזו, סיפר. 'אני פונה מכאן ליהורם גאון, ולכל אמן וזמר שיהיה מעוניין לשלב את הבתים החסרים ממילות השיר המקורי, כדי לחזק את המסר שיוצא מהמילים, כולי תפילה שהאחדות תשרה ביננו לקראת השנה החדשה'."

שני הבתים החסרים:

בְּלֵב בּוֹטֵחַ בְּאֵתִי הַלּוֹם, הָקִים אֶת הָרִיסוֹתֶיךָ
אֶךְ אֵיךְ אֶבְנָה אֶת בֵּית מִקְדָּשְׁךָ, אִם אֵין שְׁלוֹם בֵּין בְּנֵיךָ?
סִפְרָדִים, אֲשֶׁכְנָזִים, תִּימָנִים, פְּלָשִׁים
אוֹרְפָלִים וְגוֹרְג'ִים וְחִרְדִּים וְחִפְשִׁים
יְרוּשָׁלַיִם, יְרוּשָׁלַיִם, לֹא זֹאת חֲזִיתִי בְּחִלּוֹם!
יְרוּשָׁלַיִם, יְרוּשָׁלַיִם, בֵּין בְּנֵיךְ הַשָּׂרִי נָא שְׁלוֹם!
עִיר-פְּרָזוֹת הִיִּית עִיר קִדְשִׁי, נִשְׁבֵּר בָּךְ כָּל בְּרִיחַ;
אֶךְ עוֹד נִשְׁאָר בָּךְ שַׁעַר סָגוּר, זֶה שַׁעַר הַמְּשִׁיחַ.
רַבְבוֹת בְּנֵיךְ שְׁלַחוּנֵי אֵלֶיךָ
לְמַסֵּר לִיָּדִי אֶת מִפְתָּחֹתֶיךָ.
יְרוּשָׁלַיִם, יְרוּשָׁלַיִם, נִשְׁבַּעְתִּי בָשֵׁם אֲדֹנִי:
יְרוּשָׁלַיִם, יְרוּשָׁלַיִם, הָאִירִי פִנְךָ אֵלִי!

יוני שפירא, נכדו של אביגדור המאירי, עם השיר המקורי [צילום: שלו שלום]

6. ישראלים ילידי קרפטורוס: ארגוב לוי (קופולביץ' לודוויג) (פודובץ')

במסגרת החקר על הצעירים והצעירות במחתרת תנועות הנוער הציוניות בבודפשט תיעדתי את פאל ארנסט, שנולד בִּבְּרַגֵּאֵיפֶאלו (Beregújfalu) [מחוז ברגסס]. אומץ ליבו יוצא הדופן ועשייתו יובאו באחד העלונים הבאים... הגעתי אל האחין שלו, רוני ארגוב. תוך שיחה הוא העלה את השם לוי ארגוב, כדוגמא לשם משפחה עברי, שהגיע ארצה בשנות ה-40, כמו אימו/אחותו של ארנסט. הסתקרנתי... כשחיפשתי בגוגל מצאתי את המידע המרשים הבא [מעניין אם חברינו, תושבי קריית גת וערד, מכירים את שמו של אחד ממייסדי עירם].

כתבה מעיתון הארץ, שנכתבה על ידי אורי דרומי ב-31 ביולי 2009 ושכותרתה הייתה: **תמיד חלון.**

כותרת המשנה: **לוי ארגוב, פעיל הבריחה וההעפלה, ממקימי קריית גת וערד, 1917-2009**

לוי ארגוב (לודוויג קופולביץ') נולד בכפר פודובק (ראו בהמשך) שבקרפטורוס, צ'כוסלובקיה, ולמד בבית הספר "תרבות" במונקאץ'. הוא הצטרף לגרעין קיבוץ העוגן, שנוסד בסלובקיה, ובאפריל 1939 העפיל לארץ באונייה "אטרטו ה'". מן הגרעין, שהמתין ליד כפר סבא לעלייה על הקרקע, הוא התגייס ל"הגנה" והיה מפקד המ"ן (משמר נע) של משטרת היישובים באזור. ידיעות על השואה המריצו אותו להתנדב למחלקה הבלקנית בפקודו של יעקב סלומון, שנועדה לצנוח באירופה הכבושה, אך התוכנית בוטלה.

שאיפתו לסייע לשארית הפליטה הובילה אותו ב-1945 לאיטליה, שם חבר לבריגדה היהודית במסמכים מזויפים. "הפכתי לחייל בריטי מושלם", כתב בספרו האוטוביוגרפי "בנתיבי הצלה והעפלה", ורק בעיה קטנה נותרה: "הייתי קצת חלש באנגלית". בבודפשט, ואחר כך בברטיסלבה, הוא ניהל תחנות מעבר לפעילים ציונים, שהסתננו מפולין לאוסטריה ואיטליה ("טיולים", שנקראו אחר כך "הבריחה"). הוא שב לקיבוצו אך באפריל 1947 נקרא לחזור, הפעם לפאריס, לסייע במעבר מ"הבריחה" אל "ההעפלה" (עליה ב'), וממרסיי הוא שילח אוניות מעפילים לארץ.

בתחילת 1948 נשלח בידי אהוד אבראל למולדתו צ'כוסלובקיה, לאתר שדה תעופה שממנו ניתן יהיה לשלוח נשק לארץ. הוא בחר בזאטץ' (Žatec - עיירה בצפון-מערב צ'כיה), כ-60 ק"מ צפונית-מערבית לפראג, ובשמו המזויף "איליה פרובאט" השיג כל מה שרצה ממפקד השדה, הקולונל פרנטישק זומר, חובב השתייה. במאוס 1948 הצטרף לטיסת "סקיימסטר" מלא בתחמושת שנחת בבית דראס, תחת אפם של הבריטים, ועל זה אמר לו בן גוריון לימים, כי בכך "הצלתם את מבצע נחשון".

אחרי ששלח מזאטץ' "מסרשמידטים", "ספיטפיירים" ו"נורסמנים" [סוגי מטוסים] לחיל האוויר הצעיר, חזר ארגוב ב-1950 לארץ והתחתן עם אורה זאוברמן, שתהיה לאם ילדיו עדי, רני ז'ל ועופר. הוא הצטרף למחלקה להתיישבות של הסוכנות היהודית ופעל לייסוד המושבים פֶּדֶה [ליד רמלה] ופֶּתֶחָה [ליד מזכרת בתיה]. ב-1954 הציע לו ראש המחלקה, רענן ויץ, להצטרף לאריה לובה אליאב בהקמת חבל לכיש. תחילה היה צורך באור ירוק מבן גוריון, שבמהלך סיור באזור שאל חייל תימני שליווה אותם, אם יסכים להתיישב במקום שכזה. "כן", ענה החייל, "אבל רק אם האשכנזים יבואו גם כן".

ארגוב היה ממקימי קריית גת, ותקופת מה היה ראש מועצה בפועל, עד שהחליפו גדעון נאור. ב-1958 יצא עם לובה אליאב להקים את העיר ערד, ושוב הלך בעקבותיו, לסייע לאיראן. עשר שנים היה יו"ר מועצת הלול.

בנו רני נהרג ליד התעלה, במלחמת יום הכיפורים.

בספרו כתב, כי רצה להוכיח לחבריו בקיבוץ העוגן, שאותו עזב, "שאם כבר עזבתי, אני עושה תמיד עבודה חלוצית חיונית".

כמה מילים על מקום הולדתו של לוי: העיירה Podobovets [בהונגרית Padólc] ממוקמת במחוז וולובה [כיום מיז'יריה], בין היישובים Pilipets, Huklyvyi, volovets - 80 ק"מ צפונית לחוסט. ב"ספר מרמורש" מצויין שהיו בכפר 7 משפחות בלבד. היהודים גורשו לגטו איזה [Iza], דרך תחנת הרכבת בחוסט. [ראו בהמשך תיעוד].

באתר "יד ושם" מצאתי תיעוד, שהוריו שנרצחו, היו רחל-רגינה ומרדכי-מרקוס; שניהם היו ילידי 1898. איתרתי את עופר, בנו של לוי, ששלח לי מהדורה דיגיטלית של הספר שכתב אביו בשנת 2006. הספר מרתק ומספר את סיפור "הבריחה", "עלייה ב'", הברחת נשק לארץ, בניית יישובים במדינה והמחיר האישי הכבד בנפול הבן. **אביא מספר מובאות מן הספר ועל ידי כך נכבד אנחנו את משפחתו ואת פעילותו:** עמ' 173-175: "נולדתי ב-22 באפריל 1917 בכפר קטן בשם פודובק בקרפטורוס, כפר של אוקראינים שהצטרפו לצ'כיה העצמאית. בקרפטורוס היו מאה עשרים אלף יהודים, והיא התקדמה מאוד מאז שנמסרה לשלטון צ'כיה. מסביב לערים החלה לצמוח תרבות מערב-אירופית. תושבי הכפר דיברו רוסית והיהודים דיברו גם אידיש. ניתן היה לשמוע מסביב גם לא מעט צ'כית, הונגרית וגרמנית. אבי היה חקלאי ואמי עקרת בית. בכפר היו שמונים משפחות, מהן **שבע משפחות יהודיות, חמש מתוכן נמנו על צאצאי אותה משפחה**. תושבי הכפר התפרנסו רובם ככולם מחקלאות, שהייתה די פרימיטיבית. בכפר לא היה חשמל ולא מים זורמים לבתים. גודלה של חלקה ממוצעת למשפחה היה כחמישים דונם. האזור היה הררי והיה קשה להתפרנס מגידולים חקלאיים. אפשר היה לגדל שם רק שעורה ושיבולת שועל, שמהם היו אופים את הלחם. לכל משפחה הייתה רפת חלב ומטע קטן. ליהודים, בנוסף לגידולים החקלאיים, היו גם עסקים קטנים: חנות מכולת, בית-מרזח, חנות טבק. למשפחות היהודיות היה זוג סוסים, שבחורף היו מובילים בעליהם לתחנת הרכבת הקרובה בעיירה ושמה וולובק [Volovec], שממנה ניתן היה לעלות על רכבת שפניה לערי קרפטורוס, סלובקיה וצ'כיה וכן לתחנה אחרונה שלפני הגבול עם פולין.

משפחתי התפרנסה מקבלנות בניין, בעיקר סלילת כבישים, הקמת חומות מגן ליד הנהרות והקמת גשרי-עץ. אבי ודודי שמואל, בן-דודו של אבי, היו שותפים בעסקי הקבלנות, והודות להישגיהם מצבה הכלכלי של המשפחה היה מעל לממוצע. המשפחות היהודיות בכפר שמרו מצוות, אך לא היו בהן דתיים קיצוניים. אורח החיים היהודי בכפר הושפע מתהליכים שהתחוללו בערי הסביבה – מונקץ', חוסט ואוז'גורוד (בירת קרפטורוס). באותן ערים נחלקה היהדות בין חסידות פנאטית אנטי-ציונית וכנועה לרבנים, לבין יהדות מתקדמת, ברובה ציונית ופתוחה למשבי-רוח לאומיים, סוציאליסטיים וליברליים של ראשית המאה. היהדות המתקדמת החלה להקים בתי-ספר עבריים לא מסורתיים במסגרת שנקראה "תרבות", שרוב המורים והמחנכים בהם הגיעו מפולין, ליטא ולטביה. "תרבות" פרחא אף ברוסיה, אך ממנה לא הגיעו שליחים, כיוון שבריה"מ הייתה סגורה ומסוגרת בשנות המהפכה ומלחמת האזרחים שבאה בעקבותיה (1917-1922).

שבעה אחים היו במשפחתי, משפחת קופולביץ'. היינו ארבעה בנים: אנוכי לוי, אליעזר, יהושע ויוסי; ושלוש בנות: יפה, רבקה וחיה. לגן הילדים שלחו אותי לכפר השכן וולובץ... כשהגיעה שעת ללכת לבית הספר נשלחתי לבית-ספר רוסי, ואחיותיי למדו בבתי-ספר עבריים, האחד בטורון והשני במונקץ'. משפחתי הייתה הראשונה שפרצה את הגדר ושלחה את ילדיה לבית-ספר "תרבות" במונקץ'. שליחת הילדים ל"תרבות" גררה, כנהוג, חרם שהוטל על המשפחה על-ידי הרב של מונקץ', חרם שאסר עלינו להיכנס לבית-כנסת, לעלות לתורה ולטבול במקווה; אך איסורים אלה לא היו אפקטיביים כלל, מכיוון שכל אותם המוסדות, שהרב ביקש להרחיק אותנו מהם, היו בבעלות ובניהול משפחתנו, ויהודי פודובק התעלמו מהחרם.

שתיים משלוש אחיותיי היו בוגרות ממני: יפה שנולדה ב-1907 קיבלה את חינוכה היסודי בעיירה טורון ומשם עברה לגימנסיה העברית במונקץ', וחיה, שנולדה ב-1915, למדה בבית-ספר אוקראיני לחינוך ילדים. שתי אחיותיי הבוגרות היו ציוניות ורצו לעלות ארצה. אני נשלחתי לגימנסיה הרוסית במונקץ', וחבריי

לספסל הלימודים לקחו אותי לשומר הצעיר, שם הפכתי לציוני הנלהב ביותר במשפחה. כשאבי ראה מה

עלה בגורלי החליט, מרוב ייאוש, לשלוח את אחי הצעיר ושלושת האחיות לגימנסיה העברית במונקי'. במשך הזמן עברתי מן הגימנסיה הרוסית במונקי' לבית-ספר ריאלי רפורמי בעיר ברנו, אשר בצ'כיה, ומשם הגעתי להכשרות השומר הצעיר בפרשוב ובז'לינה בסלובקיה, זה כבר היה ב-1938".

האחים מימין: אליעזר, יהושע ויוסי, 1950

עמ' 58-61: רק אני עליתי לארץ לפני המלחמה יחד עם הגרעין שלי בשומר הצעיר.

שתיים מאחיותיי עברו להונגריה בזמן המלחמה. האחות הבכורה, יפה, שנולדה ב-1907, נישאה לרוקח סאס לאיוש, והיה

להם בית-מרקחת בוולובץ. ב-1944 לקחו הגרמנים את יפה ואת בעלה והעבירו אותם לעיירה דבה-וניו שבהונגריה (Vanyo Deva), שם החליף לאיוש, בעזרתה של יפה,

את בעליו הגרמני ("פולקסדויטשה") של בית המרקחת, שעבר לבודפשט לטפל בבעיות היהודים.

בדבה-וניו נותרה עוד משפחה יהודית אחת – משפחתו של הרופא המקומי ורעייתו. שתי המשפחות לא גורשו לגטו סולנוק והורשו להישאר, כדי לשרת את ציבור התושבים בדבה-וניו ברפואה וברוקחות. שני הזוגות היו נפגשים בכל ערב וחיו במעין קומונה.

האחות השנייה שעברה להונגריה בימי המלחמה הייתה רבקה, שעבדה כאחות בית-חולים בבודפשט.

כאשר נודע ליפה וללאיוש שמעבירים את יהודי גטו-סולנוק, שבו היו, למזרח,

ושאין כל סיכוי להצלה, לא האמינו להבטחות של קסטנר ואחרים, קראו לרבקה מבודפשט, ויחד איתה התאבדו השלושה בהרעלת ציאן-קלי. בת שלושים ושבע הייתה יפה במותה. רבקה הייתה אז בת שלושים.

האחות השלישית, חיה, הייתה הגנת העברית הראשונה במונקי'. היא התחתנה עם עורך-דין ידוע ומצליח בשם אלכסנדר ריזנבאך והם חיו באוז'גורוד. ב-1944 הם נלקחו, יחד עם בתם הקטנה, עליזה, בת חצי שנה, לטרבלינקה. חיה והבת נספו. אלכסנדר שרד, חזר לקושיצ'ה אחר המלחמה, שם נישא בשנית והקים משפחה חדשה.

על גורלה של חיה היו שמועות שונות. משהו סיפר שכאשר הגיעו לטרבלינקה ראה כי הוציאו בכוח את בתה התינוקת מידיה אך הקאפו העביר אותו לזקנה

שהייתה שם. אחר-כך נשמעה עדות כי ראו אותה הולכת לכבשנים גלוחת-שיער. אישה אחרת סיפרה כי ראתה את גופתה ברכבת לאחר הפצצה של מטוסים. אחרת טענה כי צעדה עימה בצעדת מוות, אך לא שרדה. לפי עדות אחרת נראתה בזמן השחרור. אני לא מצאתי אותה. ביקשתי מאנשי הג'וינט שינסו לעלות על עקבותיה, אם ישנם כאלה, אך הבדיקות לא העלו דבר. הפרטים המדויקים על מותן של יפה ורבקה נודעו לי רק מאוחר יותר, כשהגעתי לדבה-וניו ושוחחתי עם הרופא שקבע את מותן. כשהגעתי לשם, בשעת בוקר מוקדמת, פניתי לבית המרקחת היחיד במקום. אשת הרוקח אמרה מיד: "האח של ז'נקה". היא סירבה

לפתוח לי את הדלת וזרקה אלי מבעד לחלון טבעת, תמונות ומצעים. למחרת נפגשתי עם הרופא היהודי ששרד במקום. הוא סיפר לי על יחסם הרע של הרוקח הגרמני ואשתו אל אחותי ובעלה בתקופת המלחמה. היא תיארה גם בפרטי פרטים את מעשה ההתאבדות ואמרה שהם החליטו להתאבד לקראת ההעברה לגטו. הגיס לקח מנה גדולה של רעל ומת מיד. רבקה התענתה במשך שש שעות ואילו ייסוריה של אחותי יפה נמשכו עשרים וארבע שעות. יחד עם הרופא ישב ליד מיטתה חייל גרמני ואמר: "למה עשית זאת? אנחנו הרי כבר הפסדנו את המלחמה."

אחיי ראו על בשרם את כל אימי המלחמה, אך שרדו. אחד מאחיי הצליח לשכנע את ההורים שיסכימו שייסע לארץ. הוא הכין דרכון, כרטיס ואת כל המסמכים הדרושים, אבל כשהגיע לתחנת רכבת, התחרט אבי ולא נתן לו לעלות על הרכבת. הוא מסר את הדרכון והמסמכים לבחור שהיה בתחנה וזה עלה לארץ בשמו של אחי.

אליעזר, אחי הגדול נולד ב-1922 והיה עם פרוץ המלחמה בן שבע-עשרה. הוא גויס לפלוגות העבודה ההונגריות ונשלח לחזית המזרחית. הוא חווה את הנסיגה הנוראה של הגייסות ההונגריים. כרבבות מיהודי הונגריה גויסו לעבודות כפייה בשירות הצבא הנסוג. הוא גורש למחנה עבודה לטרנסניסטריה שבאוקראינה, ובה שהה כל ימי המלחמה. במחנה העבודה הוטלו עליו כל מיני סוגים של עבודות כפייה, ובין היתר היה סבל ברכבות והגיש פגזים לתותחנים. הוא ניצל הודות לחייל גרמני שנתן לו חצי ק"ג בשר. בנסיגה מצא עצמו בבור שנוצר לאחר הפגזה, וככל הנראה ישן שם זמן ארוך. כשהתעורר כבר לא הייתה מלחמה בעולם. הוא המשיך את דרכו ברגל ויחד עם פליטים אחרים מצא את דרכו חזרה להונגריה. אליעזר עלה ארצה, התחתן ונולדו לו בן ובת שחיים כיום בגבעתיים. הרבה שנים היה מבעלי ועובדי מזנון היכל התרבות שבתל-אביב.

האחים יהושע, שנולד ב-1926 ויוסי, שנולד ב-1928, הובלו לאושוויץ עם ההורים ב-1944. ההורים הושמדו במשרפות ויוסי ויהושע, שנותרו כעובדי כפייה, כל הזמן תמכו זה בזה ושרדו בדרך נס. כל אסיר היה צריך להספיק לחפור מטר מעוקב של אדמה בכל יום. יהושע, שהיה חזק יותר, היה מסיים את מכסתו וממשיך לחפור גם לעזרת אחיו, יוסי. מאוחר יותר סייע קאפו ליוסי, שהיה אז בן ארבע-עשרה, ושלח אותו לעבוד במטבח. בזכות עבודתו עלה בידו להביא לאחיו יהושע קליפות תפוחי-אדמה. לקראת סוף המלחמה הועברו למאטהאוזן. יהושע בא לידי ייאוש וביקש את נפשו למות. באחד הימים הגיע למפקד הבוקר ובלבו גמלה

ההחלטה לעשות הכול בשביל לסיים את חייו. אך דווקא באותו בוקר שאלו במפקד: מי כאן נפח, שיצעד צעד קדימה. הוא צעד קדימה, וצעד זה הציל את חייו. היה שם אסיר גרמני טוב-לב, נפח קומוניסט בשם קארל לוי, שדאג לו למזון וסייע לו לשרוד. לאחר השחרור חיפש יהושע את לוי בכדי להודות לו ולגמול לו אך לא מצא אותו. ליהושע משפחה, שני ילדים נשואים ובעלי משפחות. כאחיו אליעזר היה שותף במזנון היכל התרבות. יוסי הוליד בן ושתי בנות, ובבעלותו עסק של צינורות השקיה.

האחים, מימין: לוי, יהושע, אליעזר, 1945

עולם ייסורים זה של אחיי ואחיותיי היה גם עולמם של הניצולים האחרים. לכל אחד מהם היה סיפור קורע לב ולא יאומן משלו, כל אחד מהם חיפש עוגן בעולם הזה ודרך להמשיך את חייו. בעולם זה הייתי נחוש לפעול בזמן הקרוב."

מתוך דפי עד שמילא יוסף ארגוב, אחיו של לוי. (פאלק הוא יהושע) התמונה הייתה חתוכה כך בתיעוד ב"יד ושם".

חוויותיו של לוי בעת ששרת באירופה ומפגש עם הפליטים:
עמ' 43: "דבר אחד העסיק אותם בימים ראשונים אלה שלאחר השחרור: אוכל.

לארגן אוכל, לבשל אוכל, לאכול. כולם אכלו בצוותא: "בוא, תאכל. רעבנו מספיק." לאחר האוכל התפזרו למקומות שונים כדי לארגן עוד אוכל."

עמ' 46: "עקרות הבית הצ'כיות חלקו את המעט שהיה להן עם השבים למולדת. הן הגישו שם תה, קפה, חלב, לחם ומעט תבשילים, שהבולט בהם היה ה"קנדליק" – הכופתאות הצ'כיות המפורסמות. במקומות ציבוריים, כגון תחנת הרכבת, משרד הצלב האדום, העירייה או התיאטרון, היו גם דוכנים של העירייה ושם הוסיפו לשתייה ולמזון גם סיגריות, בול למשלוח של מכתב ראשון הביתה ומעט קורונות, מטבעות צ'כיים, להוצאות מיידיות. יש לומר לזכותם של הצ'כים שכל הפליטים – צ'כים, סלובקים או יהודים, זכו ליחס זהה."

עמ' 53: "ככל שהתקדמנו במסענו לתוך סלובקיה השתנה גם היחס לפליטים. קבלת הפנים הלבבית ודוכני המזון והמשקה, שקיבלו את פנינו בערים הצ'כיות, הפכו לרטינה והתמרמרות בסלובקיה. בברטיסלאבה שמעתי את הסלובקים משוחחים ואומרים: "הגרמנים עשו את מלאכתם רמייה. מן הסתם היו חורים בכבשנים ויותר יהודים יצאו מהם החוצה מאשר אלה שנכנסו לתוכם." בכך ניכר גם ההבדל שבעברם הקרוב של הצ'כים והסלובקים... הסלובקים קיימו באהבה ובמסירות את כל מצוות הנאצים והחלו בגירוש היהודים למחנות ההשמדה עוד במאוס. 1942 רק בסוף הקיץ של שנת 1944, כשראו כי בנות הברית עומדות לנצח, פרץ המרד הסלובקי נגד הנאצים וגם בו היו היהודים, ובראשם הרוח החיה אגון רוט, מנהיג השומר הצעיר בצ'כוסלובקיה, והצנחנים מארץ-ישראל [נפלו: חביבה רייך, חנה סנש, פרץ גולדשטיין, אבא ברדיצ'ב, צבי בן יעקב, רפאל רייס ואנצו סירני] רק בזכות המרד, והשתייכותם לצ'כוסלובקיה, יכלו הסלובקים לראות את עצמם בצד המנצח, אך האווירה הייתה עדיין ספוגה אנטישמיות."

עמ' 137: "המשכתי בהכנות לקראת הקונגרס ובעיקר שקדתי על הכנת תערוכה של הבריחה, כולל סטטיסטיקה וצילומים. הצלחנו אפילו להפיק סרט תיעודי על הבריחה (שצולם ברובו על ידי ידידי מימשי הרבסט). מאוחר יותר השתמש חיים גורי בצילומים מסרט זה כבסיס לחלק מסרטו "המכה ה-81".

בסוף 1946 החליט לוי לסיים את שליחותו וחזר ארצה. אלא שאז חל שוב מפנה: עמ' 142: "יום אחד, באפריל, 1947 קיבלתי מברק מאהוד אבריאלי. הוא הודיע לי שהוא מגיע לארץ וביקש שאפגוש אותו. נפגשנו אחרי יומיים בתל-אביב, ליד הבניין הישן של "הסנה", מול בית הוועד הפועל. שתינו קפה ואבריאלי אמר לי: "לוי, אתה הקימות את מפעל הבריחה. זה מפעל גדול, מפעל לתפארת, מפעל שעשה דברים חשובים מאוד, ואז קמת ועזבת, ונתת את זה לאיזה טיפש, 'פוז'רניק' (כבאי), והוא הורס את המפעל". ולכן, באפריל – מאי 1947 – חזר לוי לצרפת ועסק בעלייה ב'.

את המבוא לספר כתב לובה אליאב: "על אנשים שהיו בפלמ"ח אנחנו אומרים 'מלח הארץ' ו'פי הבלורית והתואר' – כשיר 'הרעות' של חיים גורי – אך לוי הוא יותר מכך, הוא איש מן הגולה שעלה ממנה לארץ-ישראל, להגשים חלום של הקמת עם וקיבוץ. הוא איש תנועת השומר הצעיר שהתחנך בה והגשים הלכה למעשה עקרונותיה. הוא איש שבא מן הגולה, ומן הארץ הוא חוזר אליה בתקופה הקשה ביותר, להיות עם אנשיו להציל את שאפשר, להוביל את שארית הפליטה, ארצה. בזה ייחודו, בזה גדולתו. לוי מסמל בעיני ומגבש באישיותו: תושייה, אלתור, חוכמת מעשה ותחבולות. נאמר 'בתחבולות תעשה לך מלחמה'. לוי ושכמותו 'עשו לנו בתחבולות את המדינה' ובמאבק לפניה, בבריחה, כמפקד ומנהיג, ולא פחות בהעפלה, ולא פחות בהבאת המטוסים ובעסקת הנשק עם צ'כיה שתרמה כה רבות להקמת המדינה, ואחר-כך ביישוב חבל לכיש, קריית-גת, ערד, בעזרה למדינות מתפתחות, בשיקום אזורים נפגעים ברחבי העולם, בתחנת הניסיונות החקלאית ובמועצת הלול. בכל מקום – מנהיג ומוביל, איש ביצוע מעולה ומעל לכל חבר ואיש רעים להתרועע, חקלאי ואיש אדמה מצטיין עד היום.

בכל מקום שעבד ופעל היווה גשר בין הממסד והממשל לבין התושבים, כך עם ניצולי השואה, כך עם המתיישבים והעולים. מדבר בגובה העיניים, חי ופועל עם האנשים עצמם. אף פעם לא מתנשא, צנוע ונעים הליכות. אורה רעייתו היא 'מלח הארץ' במלוא מובן המילה. היא אכן בת הארץ, נערה של 'קוקו וסרפן, הטוריה והשבריה'. אישה כלבבו, מלווה אותו והולכת אחריו במדבר בארץ לא זרועה. זה האיש וזה סיפור חייו ונתיבו". לוי (שני מימין) בביקור של דוד בן-גוריון בחבל לכיש

עמ' 195: "עדי, בכורנו ששירת בחיל האוויר, התחתן באוגוסט 1973 ועסק בחקלאות ובגידול פרחים. לימים, העביר את מרבית עסקיו לספרד. יש לנו ממנו שלושה נכדים: שרון, רן ואיה.

עופר שירת בסיירת גולני וכחובש קרבי. לאחר הצבא יצא לטיול גדול בדרום-אמריקה שלאחריו שהה שנה בניו-יורק. הוא סיים תואר שני בכלכלה ומנהל עסקים באוניברסיטת תל-אביב. הוא עובד ב"חוגלה", נשוי לרבקה (ריקי) ואב לתאומות יעל וענבל ולבן איתי". רני, הבן האמצעי, נפל במלחמת יום הכיפורים. לוי נפטר בשנת 2009; הוא קבור במושב קדרון. לוי ארגוב ואשתו אורה [נפטרה בסוף 2023]

ואם יורשה לי להביע את דעתי האישית: העובדה שפעילותו הענפה כל כך של לוי ארגוב לא ידועה בציבור – היא תעודת עניות מצערת ביותר! האיש היה ראוי להנצחה בקנה מידה ארצי על תרומתו למדינה.

7. משלנו: פרנסס דובי (סולוטבינו)

את דובי היכרתי לפני שנים כתלמיד בבית הספר התיכון "קריית שרת" בחולון, שם עבדתי במשך שנים רבות. הוא אחד מארבעה בנים של אטי ואבי פרנסס. דובי הוא איש עסקים, מנחה טלוויזיה ומשקיע הון-סיכון אמריקאי-ישראלי. הוא מייסד ומנכ"ל של קרן ההון-סיכון Group 11, המנהלת נכסים בהיקף של למעלה מ-1.6 מיליארד דולר.

ומהו הקשר אלינו? מסתבר שסבתו, מרים זבלודוביץ, לבית אטו ויעקב גלר, היא ילידת סולוטובינו, דצמבר 1929. הענקתי לה את תעודת ההוקרה מדור שני לדור ראשון באפריל 2023 [בתמונה – מרים עם בתה אטי]. מרים היא ניצולת אושוויץ; היא עלתה ארצה בנובמבר 1946, דרך זאגרב, באונייה "כנסת ישראל", נתפסה על ידי הבריטים, גורשה לקפריסין – ומשם חזרה ארצה.

המידע שלהלן הוא סיכום ראיון ומידע מוויקיפדיה, מאתר TheMarker ומ-ICE. דובי נולד ב-20 בנובמבר 1978 [בן 46 החודש] וגדל בחולון. מצד אביו הוא נינו של הרב הראשי ליהודי בולגריה, אשר חננאל. אימו הייתה עובדת עירייה ואביו עבד תחילה במס הכנסה, אולם לאחר מות סבו של דובי ירש אביו מוסך קטן, שאותו פיתח והגדיל לעסק עם מספר סניפים ו-400 עובדים. במוסך זה החל דובי לעבוד בגיל צעיר ולסייע בפרנסת המשפחה. בילדותו חלק חדר לצד שלושה אחים. דובי מעיד על עצמו כמי שהיה תלמיד בינוני, ללא תעודת בגרות, שהעביר את זמנו כמתנדב במגן דוד אדום. את שירותו הצבאי עשה בנח"ל והיה בן גרעין. הרצון לשירות משמעותי דחף אותו לקורס קצינים ולהתקדם בבה"ד 1 למפקד פלוגה.

הוא השלים תואר ראשון במדעי ההתנהגות וניהול באוניברסיטת בן-גוריון, למד לתואר שני במינהל עסקים באוניברסיטת UCLA בלוס אנג'לס, ונשאר להתגורר בארצות הברית.

בעקבות אחיו הגדול, ישי, עבר בשנת 2008 לסן פרנסיסקו - לטובת עבודה בדויטשה בנק, בצוות מצומצם של מנהלי הון פרטי, שביצע השקעות עבור בעלי הון. שם פגש את האוליגרך סרגיי גרישין. בשנת 2011 לקח גרישין את דובי אליו כיד ימינו ומנהל פעילות ב-SG, חברת ייעוץ פיננסי ללקוחות בעלי הון עם משרדים בארצות הברית, ברוסיה ובישראל. באותה שנה הקים דובי קרן הון סיכון שנקראה "SGVC". בשנת 2014 נודע דובי כמי שמכר את פוליסת ביטוח החיים היקרה בהיסטוריה לאדם בודד, בסך 201 מיליון דולר ונכנס לספר השיאים של גינס.

במאי 2015 פנה דובי לדרך עצמאית. הוא קנה מגרישין את הבעלות על קרן הון הסיכון והחליף את שם הקרן ל-"Group 11". הקרן מאגדת השקעות בתחום הטכנולוגיה הפיננסית ומנהלת נכסים בשווי 1.6 מיליארד דולר.

החל משנת 2018 הוא חבר בצוות המשקיעים בתוכנית "הכרישים", המשודרת בשידורי "קשת".
ביוני 2023 אירח פגישה של המנהלים הבכירים ב-OpenAI, שהבולט ביניהם הוא סם אלטמן בישראל.
ביוני 2024 דורגה Group 11 של פרנסס על ידי חברת המחקר PREQIN במקום הראשון לשנת 2024 בתור
קרן ההון סיכון עם הביצועים הטובים ביותר בארצות הברית.

דובי נשוי לרוני אשל, גולשת גלים לשעבר ויזמת והם הורים לשלושה ילדים. בעשורים האחרונים הוא
נמצא על קו אמריקה-ישראל, כשאחת הסיבות לכך טמונה, כאמור, בהשתתפותו בתוכנית "הכרישים", בה
הוא משמש כאחד המשקיעים. בתוכנית "הכרישים" מתמודדים שונים משווקים רעיונות לקבוצת
משקיעים, בתקווה לקבל כסף לפיתוח. דובי מספק הסבר להשתתפותו בתוכנית: "חייבים להנגיש את
עולם ההשקעות לאנשים. לא יכול להיות שהצופה הישראלי מקבל רק תוכניות בישול ומהדורות חדשות.
התוכנית הזאת נותנת תקווה וחלום מעבר לדמיון, בנאדם מבין שהוא יכול לקפוץ גבוה יותר. תראה אותי

— אני בסך הכול אדם בינוני, אבל
תמיד דחפתי את עצמי להיות טוב
יותר", הוא מעיד על עצמו. במבט
ציני אפשר לומר שכל דולר שאני
מוציא על רעיונות בתוכנית מצדיק
את עצמו ברמה השיווקית: אנשים
יודעים פתאום מה זה גרופ 11,
ושאני משקיע פינטק. זאת
פרסומת", הוא מספר. לדבריו,
השקיע כבר מיליוני שקלים
במיזמים שהוצגו בתוכנית.
בזכות תוכנית הטלוויזיה, מזהה
היום דובי לא רק כמשקיע בעל
חושבים חדשים, אלא גם כמי שמחזיק
באוסף של גרביים צבעוניים,
שהפכו לסימן ההיכר שלו...

דובי בתוכנית "הכרישים" [צילום: דודו בכר]

כ-70% מההשקעות של דובי הן בחברות ישראליות, או שהוקמו בידי ישראלים, וכתוצאה מכך הוא שחקן
פעיל בשוק המקומי והפך לסוג של תעודת הכשר עבור יזמים. דובי הוא גם פרנטיזור מבוקש (בנק מזרחי
טפחות, הכשרה חברה לביטוח), ומגיש הפודקאסט "ההחלטה" מבית מאקו.

https://www.youtube.com/watch?v=qZ9_97L17zY

קישור לכתבה עליו בערוץ 12 מה-22.4.2023:

תמצית מתוך ראיון "טרי" באתר ice מה-2.10.2024 מאת יהודה לוינגר:

• "נתחיל מהסוף: לאחרונה היית בכנס הסברה ישראלי וציוני גדול, מטראמפ ועד מרים אדלסון ועוד
מה המסר שהעברת? ומה אמרת לטראמפ במפגש ביניכם שצולם?
"לאחרונה ביליתי מספר ימים בווינגטון DC כחלק מהכנס השנתי של IAC, ארגון פרו ישראלי בו רוני
אישתי ואני חברים וגם נמנים על תורמיו הגדולים ביותר. היה לי הכבוד לקחת חלק על הבמה במליאה
המרכזית מול אלפי אוהבי ישראל נלהבים ולדבר באותו מעמד יחד עם מנהיגים אחרים כמו מרים אדלסון,
צפרא כץ מנכ"לית Oracle, רון דה-סנטיס מושל פלורידה, העיתונאי דאגלס מארי, חברי יקיר גבאי ואחרים
על החשיבות שבעמידה ובתמיכה חסרת פשרות לצד ישראל בימים גורליים אלו. באשר לפגישה עם
טראמפ – הוא הביע תמיכה בלתי מסויגת בישראל והזכיר את ההכרה שלו ברמת הגולן וכמובן את הסכמי

אברהם שהוא ונתניהו הצליחו להוביל ושינו את פני המזרח התיכון. הוא מאוד אוהב את ישראל ושולט בפרטים בצורה לא רגילה. בעיניי, לפני הכל, מדובר באיש עסקים מבריק, שמבין היטב לאן הרוח נושבת ולכן ניצלתי את המפגש עימו בכדי לדון בנושא, אותו הגדיר ראש הממשלה נתניהו מהותי וקריטי למדינת ישראל והוא - מהפכת ה-AI. התוכנית הגדולה של טראמפ לשלום במזרח התיכון רבתי, עוברת דרך יצוא ידע, הסכמי סחר ופעילות סביב תשתיות לאומיות וקריטיות כמו הבינה המלאכותית ועל זה בחרתי לשים את הפוקוס, מתוך הבנה שבמידה וטראמפ ייבחר הוא יידע לסייע לישראל לקדם את היכולת שלנו בתחום, ויאפשר לנו לעשות את מה שאנו עושים יותר טוב מכולם - להפוך לחוד החנית של AI באזור ובעולם, בדיוק כפי שעשינו עם הסייבר.

בסוף הפגישה אמרתי לו: "מעתה בוא נקרא לזה AI Nation לא Startup Nation" - כולם כבר 'חרשו' על המונח סטארטאפ ניישן וגם על המונח יוניקורן, בו משתמשים גם אלו שמזמן כבר לא שווים מיליארד דולר". הוא צחק ומאוד אהב. אני משוכנע שנשמע אותו משתמש בזה יותר בשנים הקרובות. אני מאמין שאפילו בימים אלו, הנושא נמצא בראש סדר העדיפויות הלאומי בישראל. וככה הוא ינוהל ויתוכלל, כראוי לתשתית קריטית, מתוך משרד ראש הממשלה. כולי תקווה שנשמע מראש הממשלה התייחסות ישירה לנושא בתקופה הקרובה".

- היכן תפס אותך ה-7 באוקטובר, ושנה מאז - מה התחושות שהיו לך והשתנו או התגברו מאז?
ה-7 באוקטובר תפס אותי במקום מגוריי, לוס אנג'לס, אבל הלב כמובן היה בישראל. כקצין ומפקד פלוגה לשעבר בבה"ד 1 וכישראלי פטריוט שכל משפחתו המורחבת חיה בארץ, מיד נרתמתי לסייע בכל מה שיכולתי וכמובן שגם עליתי על המטוס הראשון ארצה כדי להיות נוכח ולתת כתף. אני מגדיר את עצמי, קודם כל ולפני הכול, כציוני. התחושות שהתגברו הן כמובן הרצון לשמור על המדינה הזאת, אין לנו אחרת, והדאגה הגדולה מהאנטישמיות הגואה שהחזירה אותנו לימים האפלים של שנות ה-30. אחד המיזמים המרתקים שהפקתי באל איי, יחד עם ידידי ליאור ששון, עיריית בוורלי הילס, הקונסול ישראל בכר וצוותו, היה מיצג דגלים עצום שנמשך חודש עמד בלב העיר וכלל 1,145 דגלים שייצגו את ההרוגים בטבח הנורא הזה ועוד 251 דגלים שייצגו את החטופים שלנו. המיצג זכה לחשיפה אדירה בשטח, ברשתות החברתיות ובתקשורת הבינלאומית. בעקבות כך, הוחלט להשאיר אותו עומד כחמישה חודשים, בהבעת הזדהות וסולידריות חסרת תקדים. בימים אלה, לקראת יום השנה של ה-7 באוקטובר, המיצג הוקם מחדש בלב בוורלי הילס, כולל מחווה מיוחדת לחטופים, ויהיה שם במשך כמה שבועות, באחת הצמתים המפורסמות והעמוסות ביותר בלוס אנג'לס. אני ממליץ לכל מי שנמצא באזור לבקר שם. זו חוויה מטלטלת, ובו בעת גם מעוררת תקווה".

- האם חווית או שמעת על התגברות אנטישמיות אצלך או מול לקוחות בגרופ 11 או אצל קולגות? "כלל לא. ההיפך הוא הנכון. טבח ה-7 באוקטובר, ההפגנות הפרו פלסטיניות באוניברסיטאות בארה"ב, הבורות המוחלטת שהפגינו פוליטיקאים מהשמאל בארה"ב, כמו גם מנהיגי מוסדות אקדמיים בארה"ב, היוו סטירת לחי מצלצלת גם ליהודי ארה"ב וגם לאלו שאינם יהודים, שהשכילו להבין שישראל היא קו ההגנה האחרון של העולם המודרני והחופשי. אני רואה גל תמיכה עצום בישראל וביהודים, והמגמה מתעצמת בשבועות האחרונים בעקבות הישגי הצבא שלנו. ישראל לא לצריכה לחפש סימפטיה וחיזוקים, אלא להמשיך להפגין קור רוח ונחישות בימים היסטוריים אלו ובעיקר להמשיך לנצח. זו הברירה היחידה שלנו, וצריך לזכור: יותר מהכול, כולם אוהבים ומתיישרים לימינם של אלו המנצחים. הדרך עוד ארוכה, ויש לנו עוד המון עבודה בלבנון באיראן ובתימן אך לראייתי יש לנו מומנטום אדיר שיאפשר לנו לייצר מציאות חדשה במזרח התיכון. מה שכן, הייתי שמח לראות יותר אחדות בעם בתקופה זו - יש מעט מאוד מאיתנו, ישראלים ויהודים, והאתגרים גדולים והיסטוריים. אחדות היא צו השעה. התפיסה שלי בחיים, כמו בעסקים, היא לעולם לא להסתכל אחורה בזעם, אלא קדימה בתקווה. אני באמת מאמין שמדינת ישראל היא פלא, ובתוכה, תעשיית ההייטק הישראלית מהווה כוח מניע חסר תקדים. אני מבטיח לכם שאין אף משקיע בעולם, כולל אלו ממדינות שנחשבות אויבות ועובדות עם ישראל לעיתים במחשכים, שלא חולם לפגוש ולעבוד עם צוותים ישראלים. היכולות שלנו, היצירתיות, השאיפה למצוינות, היא משהו שבכל העולם מסתכלים עליו ומנסים לחקות. אז כן, לפעמים נשמעים קולות ניציים מבית ומחוצה לו, ולפעמים הם גם מתגברים יתר על המידה, אבל אנחנו חייבים לחזור להסתכל על

התמונה הגדולה. יש למדינת ישראל, ולישראלים, חשיבות היסטורית בבניית עתיד האנושות, אנחנו חוד החנית. והעולם יודע את זה. ההישגים של ישראל בשדה הקרב, ברפואה, בפינטק, במדע ובעצם בכל תחום שתבחרו, הם אור לגויים בכל מה שקשור לטכנולוגיה. וככל שנחזק את זה, כך נייצר עם העולם מערכת יחסים בלתי שבירה. הם יצטרכו אותנו, ואנחנו נהיה שם בשביל האנושות כי זהו תפקידנו ההיסטורי. טכנולוגיה מתפתחת בקצב אקספוננציאלי, אנטישמיות אולי צומחת אבל היא צומחת באופן לינארי. לכן - הטכנולוגיה הישראלית היא לא רק מנוע הצמיחה שלנו אלא גם תעודת הביטוח שלנו".

...הקמתי יחד עם אנבידיה, מיקרוסופט ובשיתוף אוניברסיטת בן גוריון את "The Institute", מכון לימוד ומחקר בנושא AI, שמרכז ידע אדיר מתוך מטרה להטמיע אותו במערכות שונות ולקדם חברות ישראליות ואת מדינת ישראל, ולהפוך אותם לחוד החנית של המהפכה בעולם.

ולבסוף, כמשקיע ציוני שהשקיע בישראל בשנים האחרונות מעל ל-2 מיליארד שקל בחברות בעלות זיקה ישראלית ברורה, אני עומד מאחורי המילים שלי ומאמין בלב שלם שישראל היא המקום הטוב ביותר בעולם למצוא (וגם להקים) חברות מגדירות קטגוריה. יש לנו את היזמים, המתכנתים, אנשי המכירות והשיווק הטובים בעולם. אתה יכול לדמיין מקום אחר בו יורים על מדינה מכל כיוון והאנשים ממשיכים לתפקד; לגייס הון; להביא לקוחות חדשים ולבנות חברות עצומות? אני מסתכל פנימה לתוך הפורטפוליו שלי ולחברות הצעירות יותר שנולדו בשנים האחרונות כמו Dream Security, Masterschool, BridgeWise, Healthie, Venn, ואני פשוט נמלא גאווה. אין לי ספק שכבר נולדו בישראל חברות חדשות שתהיינה שוות מאות מיליארדים ואולי אפילו אחת מהן תחצה את רף הטריליון דולר.

תפיסה זו אגב הפוכה לחלוטין מהחלטות הזויות שאנו רואים סביבנו בממשל האמריקאי, באו"ם ולצערי גם בגופים שאמורים להיות בלתי תלויים.

החלטת מודיס' על הורדת דירוג האשראי של ישראל ל-Baa1, היא אי הבנת כוחה של ישראל ומאזן האימה במזרח התיכון במקרה הטוב, או שהיא הפעלת לחץ פוליטי בעקיפין על ישראל במקרה הרע. להשוות את כלכלת ישראל לזו של בולגריה, אורוגוואי או אנדורה ולתת לנו דירוג אשראי דומה לשלהן זה באמת לעג לרש, וגם זה ישתנה כי סופה של האמת לנצח...".

• גרופ 11 גרפה כמה הישגים מרשימים השנה, גם ההשקעה בהייטק הישראלי בהובלתך ופיתוחו. מה החזון שלך לקרן ההשקעות בכלל ולסטארטאפים ישראלים בפרט?
"הקרן שלי זכתה להכרה של מגזין המחקר Preqin במקום ראשון בארצות הברית מבחינת ביצועים וגם זכתה להכרה של Dow Jones ו HEC Paris במקום השלישי בעולם מבחינת ביצועים.
בשונה מגופים אחרים מוכרים בהם ניתן לשלם כסף על כנסים ולקבל דירוגים ופרסים, אלו גופי מחקר בלתי תלויים וזו תעודת כבוד ברמה הבינלאומית, לא רק עבורי, אלא עבור כל תעשיית ההייטק הישראלית.

• לסיום: עונת הכרישים חזרה, הגם שצולמה הרבה אחורה. מה המסר שלך למשקיעים ישראלים ובכלל בעולם, צעירים שחולמים רחוק? יש טיפ למשקיע/יזם המתחיל שרוצה להתפתח?
"מעל לחצי עשור וכבר ארבע עונות שאני אחד השופטים בתוכנית ה-"כרישים". הרייטינג בעונה הזו הוא מהטובים שהיו לנו כשכל פרק עבר את רף ה-15% מכלל משקי הבית בישראל. אני מאמין שחינכנו בשש השנים האחרונות מאות אלפי צעירים שצפו בנו ואני מלא סיפוק ממה שעשינו עד כה.
לאחרונה הודעתי לאסף גיל מפיק התוכנית ולקשת שאני לא אמשיך לעונה נוספת. אני מלא הערכה אליהם, לצוות ההפקה ולחברי לפאנל. זה היה כבוד ענק להיות חלק מטלוויזיה שמלמדת אנשים בפריים טיים שאפשר להעז, לחלום בגדול ולנצח. אני מאמין שעוד יבוא יום בו אשוב בפורמט כזה או אחר לפריים טיים אבל כרגע אני נדרש במקומות אחרים.

עלי להיות בפוקוס מוחלט ולעשות דאבל דאון על יוזמות שחשובות למדינת ישראל וחשובות לי - עזרה עם יישום מהפכת הבינה המלאכותית בישראל וממנה, תמיכה בחברות המטרה של גרופ 11 כמו גם ישיבה כדירקטור בחמישה עשר דירקטוריונים, להיות הורה טוב יותר לשלושת ילדינו הקטנים ובעל טוב יותר לאישתי וגם - סיום כתיבת ספר הביכורים שלי "מבוא לניצחון" שיצא בתחילת השנה בהוצאת זמורה-ביתן. אני מאוד נרגש מהספר הזה ומאמין שהרבה אנשים ישכילו מלקרוא אותו ואולי אף ילמדו ממנו דבר או שניים."

ובנימה אישית, אני מאחל לכל בית ישראל שנה טובה, שנת ביטחון ושגשוג, מייחל לחזרת חטופינו לחיק משפחותיהם, ומבקש מכולנו לזכור גם ברגעים קשים, כי אין לנו באמת ברירה אחרת - אנחנו אומה של ניצחון. לא ניצחון יחסי. לא ניצחון חלקי. ניצחון מוחלט".

דובי פרנסס עם דונלד טראמפ

[באדיבות IAC]

דובי פרנסס עם נשיא ארגנטינה, חאבייר מיליי
[באדיבות המצלם]

קישור לכתבה המלאה:

<https://www.ice.co.il/finance/news/article/1032546>

ישר כוח לך, דובי, על עשייתך!

כתבה: רותי פיקסלר

לתגובות: 050-5643299

ruthfixler@walla.co.il

סייעה בתרגום לאנגלית: גיטה ברקוביץ

